

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеська національна академія харчових технологій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обліково-аналітичне забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства

Вибіркова навчальна дисципліна

Мова навчання – українська

Освітньо-професійна програма облік і аудит

Код та найменування спеціальності 071 Облік і оподаткування

Шифр та найменування галузі знань 07 Управління та адміністрування

Ступінь вищої освіти магістр

**Розглянуто, схвалено та затверджено
Методичною радою академії**

РОЗРОБЛЕНО ТА ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ: кафедрою обліку та аудиту Одеської національної академії харчових технологій

РОЗРОБНИК (розробники): Ткачук Г.О., професор кафедри обліку та аудиту,
д.е.н., доцент

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри обліку та аудиту

Протокол від «24 ПІДПИСАНО Валерій НЕМЧЕНКО
(підпис) Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Розглянуто та схвалено методичною радою зі спеціальності *071 Облік і оподаткування* галузі знань *07 Управління та адміністрування*

Голова ради ПІДПИСАНО Валерій НЕМЧЕНКО
(підпис) Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Гарант освітньої програми ПІДПИСАНО Наталія КУПРІНА
(підпис) Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Розглянуто та схвалено Методичною радою академії
Протокол від «31» травня 2021 р. № 5

Секретар Методичної ради академії ПІДПИСАНО Валерій МУРАХОВСЬКИЙ
(підпис) Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

ЗМІСТ

1	Пояснювальна записка.....	4
1.1	Мета та завдання навчальної дисципліни	4
1.2	Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти.....	4
1.3	Міждисциплінарні зв'язки.....	6
1.4	Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС.....	6
2	Зміст дисципліни:.....	6
2.1	Програма змістових модулів.....	6
2.2	Перелік практичних робіт.....	8
2.3	Перелік завдань до самостійної роботи.....	8
3	Критерії оцінювання результатів навчання.....	9
4	Інформаційне забезпечення.....	10

1. Пояснювальна записка

Мета та завдання навчальної дисципліни

Стійкість економічного розвитку та фінансова стабільність сучасного бізнесу суттєво залежить від наявності ефективної системи захисту від загроз та ризиків фінансово-економічного характеру. Важливу місце в системі фінансово-економічної безпеки займає моніторинг та своєчасне виявлення ймовірних ризиків за допомогою методів обліку, аналізу та контролю. Дисципліна «Обліково-аналітичне забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства» саме вивчає особливості організації системи обліково-аналітичного забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства та основні теоретико-методологічні положення ідентифікації фінансово-економічних загроз та небезпек з урахуванням специфіки бізнесу в харчовій промисловості, рекреаційному та комерційному секторах економіки.

Мета викладання дисципліни «Обліково-аналітичне забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства» - формування у майбутніх випускників освітньої програми знань про необхідність організації обліково-аналітичного забезпечення функціонування системи економічної безпеки на підприємстві. Формування практичних навичок використання знань з обліку, аналізу та контролю при організації та забезпеченню фінансово-економічної безпеки підприємств.

Завдання дисципліни «Обліково-аналітичне забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства» – ознайомлення студентів із сучасним станом організації та функціонування системи обліково-аналітичного забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.

Внаслідок вивчення дисципліни студент повинен:

знати теоретичні положення організації системи фінансово-економічної безпеки на підприємстві; особливості організації та функціонування обліково-аналітичного забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства; методи та техніку ідентифікації ризиків та загроз фінансово-економічній безпеці діяльності підприємства з урахуванням специфіки бізнесу на підприємствах переробної харчової промисловості, рекреаційного та комерційного секторів економіки

вміти формувати професійні компетенції з питань організації та практики застосування обліково-аналітичного забезпечення фінансово-економічної безпеки на підприємстві

1.1. Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Обліково-аналітичне забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»](#) та [освітньо-професійній програмі «Облік і аудит»](#) підготовки *магістрів*.

Загальні компетентності:

ЗК1. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ЗК12. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК13. Здатність до засвоєння нових теоретичних знань та їх застосування у практичній діяльності

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК1. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу

СК2. Здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами менеджменту підприємства

СК11*Здатність аналізувати і оцінювати закономірності і тенденції розвитку обліково-аналітичної системи, системи контролю, аудиту та оподаткування підприємств переробної харчової та промисловості, рекреаційного та комерційного сектору

СК12*. Здатність здійснювати моніторинг та ідентифікувати загрози ті ризики фінансово-економічній безпеці підприємств харчової переробної промисловості, комерційного та рекреаційного сектору

Програмні результати навчання:

ПРН1. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління

ПРН4. Організовувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання

ПРН 6. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації

ПРН21*Застосовувати результати аналізу і оцінки тенденцій і закономірностей розвитку для розв'язання комплексних проблем у сфері обліку, аудиту та оподаткування, з їх подальшим адаптуванням до умов змінного середовища та вимог сталого розвитку підприємств переробної харчової промисловості, рекреаційного та комерційного сектору

ПРН22*. Формувати обліково-аналітичне забезпечення моніторингу та ідентифікації ризиків фінансово-економічної безпеки для практичного застосування в управлінні підприємствами харчової переробної промисловості, комерційного та рекреаційного сектору

1.2. Міждисциплінарні зв'язки

«Фінансовий облік 1», «Фінансовий облік 2» та ін.

1.3. Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	40	20	20
заочна	12	6	6
Самостійна робота, годин	Денна -80		Заочна - 108

2. Зміст дисципліни

2.1. Програма змістових модулів

№ теми	Зміст теми	Годин денна	Годин заочна
Змістовний модуль 1: Основи організації системи фінансово-економічної безпеки на підприємстві			
1	Предмет, завдання та зміст економічної безпеки підприємства (<i>Предмет та мета дисципліни. Сутність економічної безпеки підприємства та її завдання. Складові елементи економічної безпеки підприємства та їх зміст. Сучасні проблеми формування системи економічної безпеки на підприємствах переробної харчової промисловості, рекреаційного та комерційного секторів економіки. Нормативно-правове забезпечення системи економічної безпеки</i>)	2	1
2	Основи фінансово-економічної безпеки підприємства та її ризики (<i>Сутність та основні характеристики фінансово-економічної безпеки підприємства. Класифікація ризиків підприємницької діяльності; управління підприємницьким ризиком; ризики фінансово-економічної безпеки підприємств переробної харчової промисловості; основні методи ідентифікації економічних ризиків</i>).	4	1
3	Методологія оцінки стану та рівня фінансово-економічної безпеки підприємства (Сутність, завдання та основні характеристики оцінки стану та рівня фінансово-економічної безпеки підприємства. Критерії оцінки. Показники оцінки. Методика визначення рівня фінансово-економічної безпеки підприємства)	2	1
4	Технології забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства (<i>Види та зміст технологій забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства. Інформаційно-комунікативне забезпечення. Технічне забезпечення. Інтелектуально-кадрове забезпечення. Обліково-аналітичне забезпечення. Внутрішньогосподарський контроль</i>)	4	-
Змістовий модуль 2. Обліково-аналітичне забезпечення функціонування системи фінансово-економічної безпеки підприємства			
5	Принципи організації та функціонування системи обліково-аналітичного забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства, установи, організації (<i>Обліково-аналітична система підприємства; підсистема обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства: сутність, завдання та вимоги обліково-аналітичного забезпечення підприємства; основні функції обліково-аналітичного забезпечення підприємства та його склад; фактори впливу на обліково-аналітичне забезпечення підприємства</i>).	2	1

6	Обліково-аналітична інформація в структурі забезпечення функціонування системи економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності (<i>Обліково-аналітичне забезпечення майнової безпеки; обліково-аналітичне забезпечення кадрової безпеки; обліково-аналітичне забезпечення ідентифікації ризиків системи корпоративного управління. Обліково-аналітичне забезпечення ідентифікації загроз та ризиків фінансово-економічної безпеки підприємства</i>)	2	1
7	Механізм обліково-аналітичного забезпечення функціонування системи економічної безпеки підприємства (<i>Організація обліково-аналітичного забезпечення функціонування системи економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності; використання сучасних методик обліку та аналізу при забезпеченні функціонування системи економічної безпеки господарської діяльності; вимоги до професійних якостей та зміст діяльності аналітика з обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства</i>).	4	1
ВСЬОГО		20	6

2.2. Перелік практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1.	Усне та тестове опитування і розв'язання задач за темою «Предмет, завдання та зміст економічної безпеки підприємства»	2	0,5
2.	Усне та тестове опитування і розв'язання задач за темою «Основи фінансово-економічної безпеки підприємства та її ризики»	4	0,5
3.	Усне та тестове опитування і розв'язання задач за темою «Методологія оцінки стану та рівня фінансово-економічної безпеки підприємства»	4	1
4.	Усне та тестове опитування і розв'язання задач за темою «Технології забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства»	4	1
5.	Усне та тестове опитування і розв'язання задач за темою «Принципи організації та функціонування системи обліково-аналітичного забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства, установи, організації»	2	1
6.	Усне та тестове опитування і розв'язання задач за темою «Обліково-аналітична інформація в структурі забезпечення функціонування системи економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності»	2	1
7.	Усне та тестове опитування і розв'язання задач за темою «Механізм обліково-аналітичного забезпечення функціонування системи економічної безпеки підприємства»	2	1
ВСЬОГО		20	6

2.3. Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Види навчальної діяльності	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1.	Опрацювання лекційного матеріалу за темами	14	12
	Тема 1. Предмет, завдання та зміст економічної безпеки підприємства	2	1
	Тема 2. Основи фінансово-економічної безпеки підприємства та її ризики	2	2
	Тема 3. Методологія оцінки стану та рівня фінансово-економічної безпеки підприємства	2	2
	Тема 4. Технології забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства	2	1
	Тема 5. Принципи організації та функціонування системи обліково-аналітичного забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства, установи, організації	2	2
	Тема 6. Обліково-аналітична інформація в структурі забезпечення функціонування системи економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності	2	2
	Тема 7. Механізм обліково-аналітичного забезпечення функціонування системи економічної безпеки підприємства	2	2
2.	Підготовка до практичних занять	16	12
	Тема 1. Предмет, завдання та зміст економічної безпеки підприємства	2	1
	Тема 2. Основи фінансово-економічної безпеки підприємства та її ризики	2	1
	Тема 3. Методологія оцінки стану та рівня фінансово-економічної безпеки підприємства	2	2
	Тема 4. Технології забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства	2	2
	Тема 5. Принципи організації та функціонування системи обліково-аналітичного забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства, установи, організації	2	2
	Тема 6. Обліково-аналітична інформація в структурі забезпечення функціонування системи економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності	4	2
	Тема 7. Механізм обліково-аналітичного забезпечення функціонування системи економічної безпеки підприємства	2	2
3.	Опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції	10	24
	Тема 4. Технології забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства	10	24
4.	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань	40	60
Разом з дисципліни		80	108

2.4. Перелік індивідуальних навчально-дослідних завдань

№ п/п	Назва індивідуального завдання	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1.	ІНДЗ №1 до теми № 1 «Предмет, завдання та зміст економічної безпеки підприємства». Дослідження нормативно-правового забезпечення системи економічної безпеки	4	8
2.	ІНДЗ №2 до теми № 2 «Основи фінансово-економічної безпеки підприємства та її ризику». Характеристика основних фінансово-економічних ризиків конкретного підприємства переробної харчової промисловості, рекреаційного або комерційного сектору економіки	4	8
3.	ІНДЗ №3 до теми № 3 «Методологія оцінки стану та рівня фінансово-економічної безпеки підприємства». Розв'язання розрахункового завдання	8	10
4.	ІНДЗ №4 до теми № 4 «Технології забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства». Реферат	8	10
5.	ІНДЗ №5 до теми № 5 «Принципи організації та функціонування системи обліково-аналітичного забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства, установи, організації». Реферат	6	8
6.	ІНДЗ №6 до теми № 6 «Обліково-аналітична інформація в структурі забезпечення функціонування системи економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності». Розв'язання ситуаційних завдань	6	8
7.	ІНДЗ №7 до теми № 7 «Механізм обліково-аналітичного забезпечення функціонування системи економічної безпеки підприємства». Розв'язання ситуаційних завдань	4	8
ВСЬОГО		40	60

3. Критерії оцінювання результатів навчання

Види контролю: вхідний, поточний, підсумковий-екзамен.

Нарахування балів за виконання змістового модуля

Вид роботи, що підлягає контролю	Оцінні бали		Форма навчання					
			денна			заочна		
	min д/з	max д/з	Кільк. робіт, одиниць	Сумарні бали		Кільк. робіт, одиниць	Сумарні бали	
min				max	min		max	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

ЗАЛІКОВИЙ КРЕДИТ 1								
Змістовий модуль 1. <i>Основи організації системи фінансово-економічної безпеки на підприємстві</i>								
Робота на лекціях	-/-	0,5/2	6	-	3	1,5	-	3
Робота на практичних / семінарських заняттях	3/4	4/6	7	21	28	1,5	6	9
Опрацювання тем, не винесених на лекції	-/4	-/6	-	-	-	1	4	6
Підготовка до практичних занять (індивідуальне завдання)	5/8	7/10	4	20	28	4	32	40
Проміжна сума	-	-	-	41	59	-	42	58
Модульний контроль (колоквіум)	15/14	25/35	1	15	25	1	14	35
Контроль результатів дистанційного модулю	4/4	6/7	1	4	6	1	4	7
Рейтинг за творчі здобутки студентів	0/-	10/-	1	0	10	-	-	-
Оцінка за змістовий модуль 1	-	-	-	60	100	-	60	100
Змістовий модуль 2. <i>Обліково-аналітичне забезпечення функціонування системи фінансово-економічної безпеки підприємства</i>								
Робота на лекціях	-/-	0,5/2	4	-	2	1,5	-	3
Робота на практичних / семінарських заняттях	3/4	5/6	3	9	15	1,5	6	9
Опрацювання тем, не винесених на лекції	-	-	-	-	-	-	-	-
Підготовка до практичних занять (індивідуальне завдання)	10/10	12/15	3	30	36	3	30	45
Проміжна сума	-	-	-	39	53	-	36	57
Модульний контроль (колоквіум)	21/24	47/43	1	21	47	-	24	43
Контроль результатів дистанційного модулю	-	-	-	-	-	-	-	-
Рейтинг за творчі здобутки студентів	-	-	-	-	-	-	-	-
Оцінка за змістовий модуль 2	-	-	-	60	100	-	60	100
Разом з дисципліни			60...100					

4. Інформаційні ресурси Базові

1. Ткачук Г.О. Економічна безпека підприємства харчової промисловості в умовах трансформаційних перетворень: теоретико-методологічні засади. Монографія. Миколаїв. ФОП Швець В.М. 2020. 428 с. <https://card-file.onaft.edu.ua/handle/123456789/16964>
2. Науково-методичні аспекти обліково-аналітичної системи підприємства

[Текст] : монографія / В. В. Немченко, Ф. А. Трішин, О. О. Євтушевська та ін. ; за заг. ред. В. В. Немченко ; Одес. нац. акад. харч. технологій. — Одеса : Фенікс, 2016. — 352 с. <https://card-file.onaft.edu.ua/handle/123456789/1086>.

3. Обліково-аналітичне забезпечення в умовах управління фінансово-економічною безпекою підприємства [Текст] : монографія / В. В. Немченко, Ф. А. Трішин, О. М. Громова та ін. ; за заг. ред. В. В. Немченко ; Одес. нац. акад. харч. технологій. — Одеса : Фенікс, 2015. — 360 с. : табл., рис. — Бібліогр.: с. 319-348. <https://card-file.onaft.edu.ua/handle/123456789/10170>
4. Проблеми фінансово-економічної безпеки суб'єктів господарської діяльності в умовах інтеграції України в світову економіку [Текст] : монографія / В. В. Немченко, О. М. Громова, О. П. Антонюк та ін. ; за заг. ред. В. В. Немченко ; Одес. нац. акад. харч. технологій. — Одеса : Фенікс, 2014. — 188 с. <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT-cnv.BibRecord.142497>
5. Управління фінансово-економічною безпекою підприємств харчової промисловості України: аналіз і синтез методів [Текст] : монографія / Б. В. Єгоров, В. В. Немченко, Т. В. Аверіхіна та ін. ; за заг. ред. В. В. Немченко ; Одес. нац. акад. харч. технологій. — Одеса : Фенікс, 2013. — 448 с. <https://card-file.onaft.edu.ua/handle/123456789/10171>

Допоміжні

1. Умови задач, зміст прикладів та опис ситуацій для практичних занять.
2. План рахунків та баланси державних установ.
3. Тести для контролю знань студентів.
4. Навчально-методичний кабінет кафедри обліку та аудиту ОНАХТ, ауд. А-301.
5. Бібліотека ОНАХТ.
6. Одеська національна наукова бібліотека.

Сайти мережі Internet:

1. [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
2. <https://mof.gov.ua>.
3. <https://www.apu.com.ua>.
4. <http:// www.dtk.com.ua>
5. <http:// www.liga.com.ua/>
6. <http://www.glavbukh.ua/>
7. <http://www.vobu.com.ua/>
8. <http://buhgalter911.com/>

9. <http://www.vobu.com.ua>